

Vastaus lausunto- ja selvityspyyntöön valvonta-asiassa LVV-U/48821/2026

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa, koska heidän tietoonsa on tullut, että Punkalaitumen päiväkodissa lapsiryhmät ovat liian suuret.

Tämän selvityksen liitteenä 1 on Excel-taulukot selvityksen kohteena olleesta Punkalaitumen päiväkodista sekä sen ryhmistä. Taulukkoihin on kirjattu varhaiskasvatuksen asianhallintajärjestelmästä saadut tiedot lasten ja henkilökunnan päivittäisiltä läsnäoloilta. Tietoja pyydettiin ajanjaksoilta 2.-30.1. sekä 2.-6.3.2026. sekä ryhmien tilanne 9.3.2026.

Punkalaitumen varhaiskasvatus toimintaympäristönä

Punkalaitumen varhaiskasvatuksessa on yksi päiväkotitoiminta, jossa on kolme ryhmää, sekä kolme perhepäivähoitajaa, joista yksi on palkattu määräajaksi lisäresurssiksi 2.2.-31.5.2026. Koska kunnan on tarjottava varhaiskasvatusta siinä laajuudessa kuin kunnassa tarvetta esiintyy, tarjotaan Punkalaitumen päiväkodissa vuorohoitoa huoltajien ilmoittamien hoitoaikojen mukaan. Päiväkodissa ei ole vuorohoitoryhmää, vaan vuorohoitoa tarvitsevat lapset ovat sijoitettuna ikiensä mukaisiin lapsiryhmiin. Tästä käytännöstä johtuen osa ryhmien lapsista saapuu päiväkotiin aamuisin 5.00 ja osa lapsista vasta iltavuoroon 11.00. Esimerkiksi kaikki esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta käyttävät lapset siirtyvät esiopetukseen 8.30, jolloin paikkoja vapautuu myöhemmin tuleville lapsille. Varhaiskasvatuslaki määrittelee nimenomaan, kuinka monta lasta ryhmässä saa olla yhtäaikaista läsnä.

Punkalaitumella kotihoidossa olevilla lapsilla ei ole mahdollisuutta ohjattuun lapsiryhmätoimintaan varhaiskasvatuksen ulkopuolella. Kolmannen sektorin tuottamat palvelut, kuten MLL:n perhekahvila ja Srk:n kerhotoiminta ovat kunnassa loppuneet. Lapsilla pidetään päiväkotipaikkaa, vaikka tilanne perheessä muuttuisi. Tästä johtuen monen lapsen varhaiskasvatus toteutuu käytännössä osaviikkoisena. Yli 3-vuotiaiden ryhmässä on kummassakin viisi lasta, joiden viikossa on hoitopäiviä kolme tai vähemmän. Meillä on myös joka ryhmässä lapsia, joilla ei jossain kevätkuukaudessa ole lainkaan varattuja tai toteutuneita hoitopäiviä. Punkalaitumen kunnassa kaikilla punkalaitumelaisilla lapsilla on oikeus maksuttomaan varhaiskasvatukseen.

Punkalaitumen käyttämän asianhallintajärjestelmän (Daisy) avulla pystytään tarkastelemaan lasten ja kasvattajien läsnäoloa tuntitasolla. Vanhempien tekemien hoitoaikavarausten mukaan tarkastetaan kasvattajien työvuorot siten, että huomioidaan lasten läsnä- ja poissaolot henkilöstömitoituksessa. Varhaiskasvatusjohtajan tehtävänkuvassa on päiväkodin johtajan tehtävät, joihin Punkalaitumella sisältyy mm. lasten sijoittaminen, työvuorojen tekeminen ja tarvittavan resurssin varmistaminen.

Lupa- ja valvontavirasto esittää kysymyksen, *miten huolehditaan siitä, että Punkalaitumen päiväkodin lapsiryhmissä on varhaiskasvatuslain 35 § 3 momentin mukaisesti lapsia yhtäaikaaisesti läsnä?*

Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvatuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät ovat. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa tai sen ryhmissä enemmän.

Punkalaitumella varmistetaan monin tavoin 35 § 3 momentin toteutuminen

- Varhaiskasvatusjohtaja seuraa ryhmien täyttö- ja käyttöastetta säännöllisesti.
- Punkalaitumen kunta on pieni kunta ja varhaiskasvatuksen asiakasperheiden määrä on vähäinen. Monen perheen hoidontarve ja hoitopäivien rytmitys on varhaiskasvatusjohtajalla tiedossa. Tästä johtuen pystymme varmistumaan lain noudattamisesta.
- Huoltajien kanssa laaditaan sopimus varhaiskasvatuksen tuntivälyksestä ja mahdollisesti tulevista muutoksista heitä pyydetään informoimaan ajoissa.
- Huoltajien velvollisuus on tehdä hoitoaikavaraukset määräajassa sekä noudattaa niitä. Muutoksista tulee informoida kasvattajia. Työvuorosuunnittelua voidaan vielä perustellusta syystä muuttaa.
- Tarvittaessa lisätään kapasiteettia. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa toimintavuoden aikana. Esimerkiksi 2.2.2026 palkattiin määräaikainen perhepäivähoitaja. Päiväkotiin on mahdollista perustaa tarvittaessa neljäs ryhmä.

Lupa- ja valvontavirasto esittää kysymyksen, *onko perhepäivähoidon varahoito järjestetty päiväkodin olemassa olevissa ryhmissä vai onko varahoitoryhmä erikseen; jos päiväkodin olemassa olevissa ryhmissä, miten huolehditaan siitä, ettei lapsimäärä ylitä?*

Perhepäivähoidon varahoito on järjestetty päiväkodin olemassa olevissa ryhmissä. Varahoittoa käyttävät perhepäivähoidon lapset ovat sijoitettuna lähinnä ikäänsä vastaavaan ryhmään. Tällä hetkellä perhepäivähoidossa on kymmenen lasta, joista viisi on käyttänyt varahoittoa päiväkodissa. Heille on kertynyt tarkastelujaksolla yhteensä viisi varahoitopäivää. Kauden alusta 1.8.2025 varahoitopäiviä on kertynyt 11.3.2026 mennessä yhteensä 39. Perhepäivähoitajien tasausvapaat ja vuosilomat on pystytty toteuttamaan hyvin ryhmien käyttöasteen jäädessä vajaaksi päiväkodin olemassa olevissa ryhmissä. Mikäli perhepäivähoidossa tulee yllättäviä poissaoloja, Punkalaitumen kunnalla on valmius lisätä resurssia tarpeen mukaan nopeallakin aikataululla sekä tilojen että henkilöstön rekrytoinnin näkökulmasta.